

Wandeltip
Hellegat
Noeveren
Walenhoek

Rupel.blad
juli 2015

natuurpunt

Rupelstreek & Aartselaar

Rupel.blad is het driemaandelijks tijdschrift voor de leden van Natuurpunt Aartselaar en Natuurpunt Rupelstreek.

Coverfoto

Rugstreeppad
(Fons Van den heuvel)

Lid worden

Stort 27 euro op bankrekening:
BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt
Dan bent u lid tot eind 2016
U ontvangt 4 keer/jaar Natuur.blad en
4 keer/jaar Rupel.blad

Rupel.blad

Leden van andere Natuurpuntafdelingen, die Rupel.blad wensen te ontvangen, storten 7 euro/jaar op rekening: BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek

Giften

Kunnen gedaan worden op rekening:
BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt,
mededeling 3796 Rupelstreek of 3718
Aartselaar, vanaf 40 euro fiscaal aftrekbaar

Contact Natuurpunt Rupelstreek

Erik De Keersmaecker: 0476/39.19.94
info@natuurpuntrupelstreek.be
www.natuurpuntrupelstreek.be

Contact Natuurpunt Aartselaar

Luk Smets: 0477/66.94.32
info@natuuraartselaar.be
www.natuuraartselaar.be

Natuur.huis de Paardenstal

Boomsestraat 221 Niel
Bushalte de Lijn (Hellegat)
Lijnen: 290 – 291 – 294
Open op zondag 5 april (13u-17u), periode
mei -september, alle zondagen (14u - 18u)
Info: 03/888.39.44 of
info@natuurpuntrupelstreek.be

Nieuwsbrieven

Actueel nieuws over de activiteiten van Natuurpunt Rupelstreek of Natuurpunt Aartselaar leest u maandelijks in de gratis digitale nieuwsbrieven:

Aanmelden:

Rupel.flits (Natuurpunt Rupelstreek) of
Natuurflits (Natuurpunt Aartselaar).
Stuur een mail: luk.smets@telenet.be
Mededeling: Ja, Rupel.flits of Ja, Natuurflits.

Actueel nieuws over de bescherming van vogels en vogelkijkexcursies leest u in de gratis digitale nieuwsbrief:

Vogel.nieuws, de nieuwsbrief van Vogelwerkgroep Rupel

Vormgeving Rupel.blad: Fried Happaerts
Oplage: 1550 ex.

Soms is één plus één meer dan twee!

Dit gezegde geldt zeker wanneer natuur en erfgoed worden samengebracht in een project waarbij men dat verleden nog steeds kan voelen, en er niet veel verbeelding voor nodig is, om zich te verplaatsen naar dat verleden. In de Boomse wijk Noeveren heeft men niet veel verbeelding nodig om dat verleden te voelen en te herbeleven.

Samen met het Booms Steenbakkerijmuseum, het Niels Erfgoed Archief, Regionaal Landschap Rivierenland, gemeenten Boom en Niel en met Toerisme Rupelstreek als stevige motor hebben we vorig jaar hard gewerkt om de Klinkaartroute tot leven te wekken. Dat lukte wonderwel en ondertussen is de Klinkaartroute stevig in de running om gekroond te worden tot mooiste wandeling van de provincie Antwerpen.

De Klinkaartroute beleven of eventueel herbeleven kan via de Wandeltip in de middenpagina's van dit Rupel.blad. De wandeling volgt grotendeels het traject van de Klinkaartroute en enkel in Walenhoek wijkt ze er deels van af. Stemmen op de Klinkaartroute, kan op de website: www.wandelingvanhetjaar.be

Stemmen kan tot 16 augustus, op dat moment heb je misschien al genoten van één van de excursies van Natuurpunt Aartselaar of Natuurpunt Rupelstreek die in dit Rupel.blad worden aangekondigd. Boeiende activiteiten, met een veelzijdige menukaart, met: planten, kruiden, vleermuizen, vlinders, erfgoed, vogels, misschien wel bevers, bloemen, een fotozoektocht en zelfs heksen.

In dit Rupel.blad al enige info over een nieuwe vogelkijkcursus van Natuurpunt Rupelstreek: Vogels kijken tijdens 3 seizoenen. Tijdens deze cursus die loopt van oktober tot juni volgend jaar, nemen we je mee op enkele boeiende excursies. Met daarbij 3 bustochten, een winterse boottocht op de Schelde,

Rupel en Nete en enkele excursies, waarbij we al carpoolend naar de plaatsen van afspraak rijden. Koen Leysen van Natuurpunt Educatie staat garant voor vele weetjes tijdens 6 theorie-avonden.

Ondertussen blijft de tijd niet stilstaan en momenteel werken we weer volop aan de door vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek geplaatste nestkasten, dat zijn er een hele reeks en vooral de controles van de kerkuilnestkasten slopen veel tijd en geduld op.

Geduldig zijn we wel, want niet alle projecten zijn snel succesvol. Nestkasten voor gierwaluwen bijvoorbeeld, waarvan we er al een 50-tal geplaatst hebben, tot midden juni stond de teller nog steeds op 0 bewoonde nestkasten. Woensdag 18 juni kwam daar plots verandering in, toen gierwaluwen in 3 nestkasten aan school Ter Doelhagen in Rumst vlogen.

Het plaatsen van nestkasten achter stellinggaten in kerktorens of het inrichten van de stellinggaten als broedplaats, blijkt wel succes te hebben, voorwaarde is wel dat de vogels in de directe buurt aanwezig moeten zijn. Tot eind juli zijn deze prachtige vliegers in het land, geniet ervan en geniet ook van de zomer en de natuur.

Erik

De Klinkaartroute gidst je langs authentieke steenbakkerijgehuchten in Niel en Boom en dwars door de prachtige natuur in Walenhoek. De brochure is gratis verkrijgbaar bij Toerisme Rupelstreek. Probeer de wandelroute uit en breng vóór 16 augustus je stem uit via www.wandelingvanhetjaar.be

Infokantoor Rupelstreek
Schommelei 1, Boom
T: 03 880 76 25
E: info@toerismerupelstreek.be
W: www.toerismeupelstreek.be

Provincie Antwerpen
Regionaal Landschap Rivierenland
Niel

In dit nummer — Juli 2015

- 2 Soms is één plus één meer dan twee!
- 3 Lang leve de koningin
- 4 Broedwand oeverwaluwen op dukdalf 27
- 5 Cursus: Vogels kijken tijdens 3 seizoenen...
- 6 De Rugstreeppad in het middelpunt van de belangstelling
- 7 Leerlingen PTS campus Boom bouwen bijenhôtels
- 8 Wandeltip : Hellegat – Noeveren - Walenhoek
- 10 Bijenoffensief in Aartselaar
- 11 Voorstellen nieuw natuurbeleid zijn onaanvaardbaar
- 11 Steenuilen in Aartselaar
- 12 Agenda Aartselaar
- 14 Agenda Rupelstreek
- 16 Het moment van...Fons Van den heuvel

Lang leve de koningin, ongeveer één jaar in dit geval !

Zoals alle dieren hebben ook sociale wespen hun plaats in het netwerk van de natuur. Maar wespenkolonies kunnen wel vervelende gasten in huis of in de tuin zijn, en meestal wordt de brandweer of een gespecialiseerde firma er dan bij gehaald om ze te verdelgen. In de vrije natuur bestaat zo'n wespenkolonie maar een goed half jaar. Als de koningin geen eitjes meer legt, en er geen nieuwe larven gevoed moeten worden valt de

kolonie uiteen, en gaan de werksters in plaats van naar insecten nu voor zichzelf naar zoetigheid zoeken. Behalve enkele bevruchte vrouwtjes sterven alle wespen aan het einde van de zomer. De toekomstige koninginnen zoeken een veilige plek op om te overwinteren en gaan in een soort winterslaap.

De Franse veldwesp, oorspronkelijk uit Zuid-Europa, heeft zich bij ons al geruime tijd gevestigd, terwijl ze in Nederland pas

de laatste jaren talrijker wordt. Bijzonder aan deze sociale wesp is dat ze slechts kleine nesten bouwt, meestal geen honderd cellen, en dat die open zijn. Hierdoor zijn de beestjes gemakkelijk te observeren, al moet je ze natuurlijk niet gaan verstoren, als je tenminste niet gestoken wil worden. Vorig jaar had ik zo'n nestje in het tuinhuis, en het heeft geen hinder opgeleverd. Als je zo'n nestje na oktober ergens aantreft mag je het fragiele papieren bouwseltje voorzichtig proberen te verwijderen om te bewaren, want het wordt toch nooit opnieuw gebruikt. Een nieuwe koningin moet dus van nul beginnen met hout te schrapen en te kauwen om dan met dit "papier-maché" een nieuw nest te bouwen, eitjes te leggen en de larven te voeden. Pas wanneer enkele werksters kunnen uitvliegen en het werk kunnen overnemen zal ze de kolonie verder uitbreiden. Tegen het eind van de zomer zal ze enkele mannetjes aanmaken, met sperma dat ze bewaard heeft, en enkele vrouwelijke larven extra voeden. Die zullen voor de voortplanting moeten zorgen. Dan zit haar taak er op en sterft ook de koningin.

Tekst en foto: Fons Van den heuvel

Vrijwilligers Natuurpunt Rupelstreek plaatsen broedwand oeverzwaluwen op dukdalf 27 in de Rupel

Met het plaatsen van een broedwand voor oeverzwaluwen op dukdalf 27 in de Rupel leverden de vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek opnieuw een prachtprestatie! Maanden voorbereiding gingen eraan vooraf, maar woensdag 6 mei was het eindelijk zover. De broedwand, een houten constructie met 33 nestgangen werd netjes op een metalen onderstel gemonteerd bovenop de dukdalf. Voor het transport van de broedwand van de kade van Niel tot aan de dukdalf konden we rekenen op de hulp van een aannemer, die in opdracht van Waterwegen en Zeekanaal langs de Rupel vaart, om drijvend materiaal op te ruimen.

Broedwand op dukdalf 27 – Adrie Luijks

Het idee voor de opstart van dit project ontstond midden vorig jaar, toen op initiatief van Regionaal Landschap Rivierenland een gelijkaardige broedwand langs de Rupel in Heindonk werd geplaatst.

De broedwand werd gebouwd volgens een concept dat in Engeland ontwikkeld werd door The Sand Martin Trust. Dit model blijkt daar zeer succesvol, het biedt immers stabiliteit en een optimale bescherming tegen roofdieren.

Voorwaarde voor het slagen van ons project was de goedkeuring door Waterwegen en Zeekanaal NV, die eigenaar zijn van de dukdalf die in de rivier aan de ingang van de oude sluis van Wintam staat. De locatie op dukdalf 27 is schitterend, in de broedwand zitten ze immers veilig en hoeven ze niet te vrezen voor predatoren.

Kleinste zwaluw

Met een lengte van ongeveer 12 cm is de oeverzwaluw de kleinste zwaluw, die in Vlaanderen voorkomt. Het zijn koloniebroeders die gangen graven in steile oevers of steile zandwanden. De gangen zijn ruim een halve meter diep, met achterin een kleine ruimte voor het nest. Net zoals de andere zwaluwensoorten zijn het Afrikagangers die ruim een half jaar lang op het zwarte continent vertoeven. Voor de keuze van een broedplaats zijn ze wei-

nig kieskeurig. Een open terrein met een steile, kale wand en de aanwezigheid van vliegende insecten, vooral muggen waarop ze kunnen jagen, is voldoende.

Op het hoogtepunt van de kleiontginningen, ondertussen ruim een halve eeuw geleden, moet de oeverzwaluw een talrijke broedvogel in de Rupelstreek geweest zijn. In de talloze kleiafgravingen konden de vogels hun nestgangen graven in de vele steilwanden.

In 1996 werd door vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek gestart met het zoeken naar de broedplaatsen en tevens werd getracht om het aantal nestgangen per locatie te tellen. Bij die eerste tellingen werd het aantal broedpaartjes geschat op ongeveer 200, met kolonies in de kleiputten tussen Boom, Reet en

Terhagen en langs de Tuinlei in Schelle. Topjaar van de tellingen was het jaar 2000, met 100 paartjes in de kleiputten en 450 paartjes in de zandwanden van het Noordelijk eiland. Sindsdien zijn die aantallen opnieuw geslonken tot jaarlijks een 100-tal paartjes. De zandwanden op het Noordelijk eiland werden ondertussen verlaten, enerzijds door verruiging en anderzijds door de terugkeer van de vos. Vossen zijn bijzonder intelligente dieren, die geduldig gang na gang uitgraven om de jonge oeverzwaluwen uit de nesten te halen.

Oeverzwaluwen op industrieterrein

Zanddepots of tijdelijke hopen aarde kunnen eveneens gekoloniseerd worden door oeverzwaluwen. Dat gebeurde in 2014 toen enkele aandachtige vogelkijkers hadden opgemerkt dat er regelmatig oeverzwaluwen rondvlogen boven de site van het bedrijf Rumst Recycling aan de Steenberghehoekstraat in Rumst. Via de gemeente werd door Natuurpunt contact opgenomen met het bedrijf, dat resulteerde in een bedrijfsbezoek. Daarbij werd de broedlocatie ontdekt in een hoge zandstock, met een 30-tal nestgangen. Met het bedrijf werd toen de afspraak gemaakt, dat de zandhoop mini-

Oeverzwaluw – Raymond De Smet

Oeverzwaluwen in natuurlijke nestgangen – Raymond De Smet

maal tot eind augustus onaangeroerd zou blijven liggen, zodat de zwaluwen rustig hun kroost konden grootbrengen, vooral eer ze terug naar Afrika vertrokken.

Natuurontwikkelingsplan kleiontginningsgebied Boom/Rumst

In die natuurontwikkelingsplan, opgesteld in 2012 door het INBO, in samenwerking en na overleg met verschillende partners, waaronder Natuurpunt Rupelstreek en Natuurpunt Studie, wordt bijzonder veel aandacht besteed aan het voorkomen van de oeverzwaluw in de kleiontginningsgebieden. Met de firma Wienerberger, de laatste kleiontginner in de streek is er een jaarlijks overleg waarbij praktische afspraken gemaakt worden voor het onderhoud van steilwanden, die geschikt zijn als broedplaats voor de oeverzwaluwen. Dergelijk overleg had plaats in februari 2015, met medewerkers van Wienerberger, Natuurpunt Studie, het Agentschap voor Natuur en Bos,

provincie Antwerpen en vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek.

De toekomst...

De kans dat oeverzwaluwen dit jaar de broedwand op dukdalf 27 nog gaan gebruiken als broedplaats is uitermate klein. Wel hopen we dat de vogels, die

regelmatig in de omgeving foerageren de broedwand herkennen als mogelijke broedplaats en er volgend jaar gebruik van gaan maken. In afwachting van hun komst, willen we de broedwand in de loop van de komende maanden wel verder optimaliseren. Op het dak van de broedwand wordt dit najaar een groendak gebouwd. Dergelijk groendak zal de broedwand beschermen tegen extreme warmte en voor verkoeling zorgen voor broedende zwaluwen en later voor de jonge zwaluwen.

Tekst: Erik De Keersmaecker

Foto's: Raymond De Smet, Adrie Luijks

Transport broedwand van kade Niel naar dukdalf 27 – Adrie Luijks

Cursus: Vogels kijken tijdens 3 seizoenen...

Natuurpunt Rupelstreek organiseert een nieuwe langlopende vogelkijkcursus, waarbij de deelnemers van 15 oktober tot 11 juni volgend jaar kennis kunnen maken met ganzen, steltlopers, zeevogels, tuin- en bosvogels, dag- en nachtroofvogels, reigers en sternens...

Op de agenda staan:

- 6 info-avonden, telkens op donderdagavond; 15/10, 19/11, 14/1, 4/2, 25/2 en 24/3, telkens van 19u30 tot 22u.
- 3 bustochten, telkens op zaterdag: 5/12 Damme-Uitkerkse polders, 23/1 Schouwen-Duiveland en 4/6 Groene Jonker/Zouweboezem Utrecht.
- een boottocht op zaterdag 13/2 op de Schelde, Rupel en Dijle.
- Dagexcursies, telkens op een zaterdag: 17/10 Noordelijk eiland/polders van Kruike (noord), 27/2 Walenhoek Niel/ polders van Kruike (zuid), 12/3 Paardenweide/Bergermeersen Wichelen, 2/4 Groot Rietveld/Doelpolder en 11/6 Zeeuws-Vlaanderen
- Avondexcursies op zaterdag: 5/3 Uilenexcursie en 30/4 Nachtegalen in het Broek de Naeyer

Enige voorkennis is niet vereist, iedere geïnteresseerde natuurliefhebber of natuurliefhebster kan deelnemen. Om praktische redenen wordt het aantal deelnemers wel beperkt tot 25 personen.

Foto's: Fons Van den heuvel

Inschrijven: 109 euro (leden Natuurpunt) - 136 euro (niet-leden Natuurpunt) – 89 euro (min 16 jarigen).

Het inschrijvingsgeld kan gestort worden op rekening: BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek, met mededeling: **Cursus Vogels kijken tijdens 3 seizoenen – telefoonnummer en emailadres.**

Meer info: 0476/39.19.94 of natuur.rupel@skynet.be

De Rugstreeppad in het middelpunt van de belangstelling...

De rugstreeppad is een zeldzame amfibieënsoort die van oudsher een vaste bewoner is van onze Rupelstreek. Meer specifiek vind je het diertje terug in de kleiputten tussen Boom en Rumst en op het industriegebied Krekelenberg te Boom/Niel. De rugstreeppad staat op de Rode lijst en is streng beschermd middels de Europese Habitatrictlijn en de Conventie van Bern. Dit is niet zonder reden, want op Europees niveau gaat de soort sterk achteruit.

Reden genoeg dus om de Rupeliaanse populatie van rugstreeppadden zo goed mogelijk te beschermen. Voor de populatie in de kleiputten van Rumst wordt er de laatste jaren gewerkt aan overleg, het uitwerkingen van natuurstudies en concrete plannen om zowel op korte als langere termijn deze soort meer en betere kansen te bieden. Bij dit overleg zijn heel wat partijen betrokken: de provincie Antwerpen als coördinator, de firma Wienerberger als actieve kleiontginner en terreineigenaar, de organisatoren van Tomorrowland (ID&T) die jaarlijks hun camping Dreamville in de onmiddellijke nabijheid organiseren, het Agentschap Natuur en Bos als deskundigen en wakers over de natuurwetgeving. Natuurlijk werd ook Natuurpunt hierbij betrokken voor hun terreinkennis en expertise over de leefwijze van deze prachtige diersoort.

Wat bracht dit nu allemaal op voor onze rugstreeppadden? In de omgeving van het kleiontginningfront werden door de firma Wienerberger ondiepe poelen gegraven die ideale voorplantingsbiotopen zijn. Ook de volgende jaren zullen door

Wienerberger en door ID&T regelmatig nieuwe ondiepe poelen worden bijgemaakt.

De rugstreeppad is namelijk een pionierssoort die zich voorplant in ondiepe poelen met weinig of geen begroeiing. Dit is de verklaring waarom de soort zich zo goed thuis voelt op industrieterreinen en in kleiontginninggebieden. Op lange termijn zullen meer permanente biotopen worden gecreëerd in functie van de natuur- en landschapontwikkelingsplannen die het Provinciebestuur in nauwe samenwerking met de gemeentebesturen, Wienerberger en andere partners (waaronder Natuurpunt) uitwerken.

Tekst: Fried Happaerts

Foto's: Fons Van den heuvel, Erik De Keersmaecker

Hoog bezoek voor de rugstreeppad ...

Op 26 mei stond de rugstreeppad al helemaal in het middelpunt van de belangstelling. Een delegatie met onder meer bestendig afgevaardigde Rik Röttger en Michiel Beers, zaakvoerder van ID&T (Tomorrowland) alsook afgevaardigden van Wienerberger, Provincie, Agentschap Natuur en Bos, de gemeente Rumst en natuurlijk Natuurpunt, kwamen de reeds genomen natuurinrichtingsmaatregelen keuren. We hopen en verwachten dat al deze aandacht op termijn de Rupeliaanse rugstreeppad ten goede zal komen.

Leerlingen PTS campus Boom bouwen bijenhôtels voor Natuurpunt

Soms kan een toevallige ontmoeting en een gesprek op een terrasje tot bijzonder mooie resultaten leiden. Tijdens zo'n ontmoeting tussen mezelf en Karl Fret op een terrasje in Rupelmonde tijdens de vroege herfst van vorig jaar kwam het thema bijenhôtels te sprake. Met Natuurpunt Rupelstreek hadden we ondertussen al enige ervaring opgebouwd met het plaatsen van bijenhôtels. Tijdens de lente van vorig jaar hadden we immers grote bijenhôtels geplaatst aan de Lazarusstraat in Rumst en aan de Callebeekstraat in Hemiksem. De Steenschuit uit Boom stond toen garant voor de constructie van het houten raamwerk van die bijenhôtels. Andere ervaring die we reeds hadden was de verkoop van kleine bijenhôtelletjes tijdens de campagne: Behaag..Natuurlijk.

Karl Fret is leraar houtbewerking aan de PTS school in Boom en al snel kwamen we tot het idee, om de bouw van bijenhôtels in de opleiding van de leerlingen in te plannen. Als mogelijk concept voor de vorm van de bijenhôtels vonden we inspiratie in het Streekverhaal Rupelstreek, waar de nieuwe infoborden, die de voorbije jaren op diverse plaatsen in de Rupelstreek geplaatst werden, een vorm hebben die de link legt met ons bekendste streekproduct, namelijk de baksteen.

Leerlingen klas 3TH bij bijenhôtel oude vloei-beemd Oude Nete-arm Rumst

Begin dit jaar kregen we van Karl het bericht dat 10 leerlingen (Yordi, Michael, Maarten, Anthony, Quinten, Liam, Lukas, Rob, Killian en Ian) van klas 3TH (Techniek-Houtbewerking) mochten starten met de constructie van 5 bijenhôtels voor Natuurpunt, dit in een relatie van klant en producent. Vrijdag 6 februari kregen de leerlingen van klas 3TH een info-moment over solitaire bijen en het nut van het plaatsen van bijenhôtels.

Voor de leerlingen waren de doelstellingen van het project: leren contacten leggen met en werken voor een externe klant. Het deskundig opmeten van een bestaand model. Een product ontwikkelen en een gefundeerde keuze maken van materialen en technieken die hiervoor nodig zijn. Computertekenen leren gebruiken als onderdeel van het ontwerp- en productieproces. Het leren plannen,

rapporteren en zelfevaluatie toepassen. Een kwaliteitsvol eindproduct vervaardigen en leveren binnen een afgesproken termijn.

Ondertussen zochten we naar goede locaties om de bijenhôtels te plaatsen. Die vonden we onder meer in de gemeente Rumst, waar de gemeente enthousiast reageerde op het voorstel om bijenhôtels te plaatsen in het natuurgebied Oude Nete-arm. Een van de bijenhôtels zou geplaatst worden in de oude vloei-beemd vlakbij het dorpscentrum en ook bereikbaar via de Markt in Rumst. Het tweede bijenhôtel zou langs het wandelwegje geplaatst worden, vlakbij de Netedijk en bereikbaar via de Kapellelei.

Bij het plaatsen van een bijenhôtel is de keuze van een goede locatie uitermate belangrijk. Het is bekend dat solitaire wilde bijen, in tegenstelling tot honingbijen,

slechts enkele honderd meter van de plaats vliegen, waar ze zich zullen voortplanten. Er moeten dus voldoende planten in de omgeving aanwezig zijn, waar ze voedsel vinden en materiaal om hun nesten te bouwen. Ander kenmerk van solitaire bijen is, dat ze niet agressief zijn en niet steken, omdat ze in tegenstelling tot honingbijen, geen kolonie moeten verdedigen.

Woensdag 10 juni was het eindelijk zover en konden de leerlingen van klas 3TH starten met het plaatsen van de bijenhôtels in Rumst. Vooraf hadden vrijwilligers van Natuurpunt de bakken opgevuld met boomstammetjes en bamboestokjes en de metalen steunen in de bodem verankerd.

In de loop van de komende weken, werken we verder aan het opvullen van de houten bakken, en het voorbereiden van het plaatsen van de 3 andere bijenhôtels. Die zullen geplaatst worden in de omgeving van het Eetcafé 't Steencaycken in Boom, aan Natuur.huis de Paardenstal in Niel en langs de Broeklei, eveneens in Niel. Bij elk bijenhôtel wordt ook nog een infobord geplaatst.

Constructie bijenhôtels klas 3TH PTS campus Boom

*Tekst: Erik De Keersmaecker
Foto's: Karl Fret*

Hellegat – Noeveren - Walenhoek

Tijdens deze wandeling zet je bijna letterlijk een stap terug in de tijd. Hellegat is een wijk gebouwd op en rond de steenbakkerijen. Als je goed oplet zie je hier nog enkele restanten van dat verleden. Helemaal anders is het gevoel in de wijk Noeveren, met een beetje verbeelding zie je de arbeiders: mannen, vrouwen en kinderen nog aan het werk in de steenovens en droogloodsen. In Walenhoek loop je letterlijk op dat verleden, met restanten van bakstenen onder je voeten. Nu, bijna een halve eeuw na de teloorgang van de steenfabrieken, wandel je er door een prachtig stuk natuur.

Walenhoek – Erik De Keersmaecker

1. Je wandeling start aan Natuur.huis De Paardenstal. In dit gebouw werden vroeger de paarden gestald die in steenbakkerij De Neef wagonnetjes met klei en stenen voorttrokken. Het gebouw is eigendom van de gemeente Niel. Omwille van zijn historische waarde koos Natuurpunt ervoor om de benedenverdieping in zijn oorspronkelijke staat te herstellen en in te richten als een tentoonstellings- en ontmoetingsruimte met informatie over Walenhoek en de kleiontginning van eertijds. Tijdens de openingsuren kan je hier je wandeling starten of afsluiten met een warm drankje of een streekbier. Meteen daarna wandel je in de richting van de kleine rotonde en vervolgens door een tunneltje onder de hoofdstraat. Op het hoogtepunt van de kleiontginning telde de Rupelstreek 30 dergelijke tunnels.
2. Vooraleer je kijkpunt 2 bereikt, wandel je voorbij de kerk van Hellegat. In 1993 werd in de zolder van de kerk door vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek een nestkast

voor kerkuil gebouwd, sindsdien is deze prachtige nachtroofvogel er een vaste bewoner. Een brugje over de Boom/Nielse Scheibek vormt de grens tussen beide gemeenten. Rechts van het brugje loopt de beek over in een spaarbekken, nu een kleine natuuroase. Let hier op de zang van de vink, met achteraan het liedje *suskewiet*.

Vink – Fons Van den heuvel

3. Let even op, de woningen rechts van je hebben geen deur aan de straatzijde! De voordeur bevindt zich in het steegje achteraan de huisjes. Dergelijke steegjes kregen in de volksmond de naam mee *Averechtse root* omdat ze met hun achterzijde naar de straat gericht stonden. Het struweel aan de overkant van de straat wordt voornamelijk gedomineerd door hoog opgeschoten schietwilgen, met onderaan boswilgen.
4. In deze tussendoorwegjes ontmoet je enkele leuke natuurplekjes, opvallend is een grote populatie huismussen. Ooit waren huismussen alomtegenwoordig in onze dorpen en steden, hun getsjilp was dan ook overal te horen. De laatste jaren zijn hun aantallen echter flink gedaald.

Huismus – Fons Van den heuvel

5. Hellegat en Noeveren bezoeken zonder de Rupel te zien zou een gemiste kans zijn, de rivier was en is immers het kloppende hart van de regio. Langs de rivier bloeide ooit het economische leven: brouwerijen, maalderijen, scheepswerven en de los- en laadkades van de steenbakkerijen. Afvalwaterzuivering bestond nog niet en ruim een eeuw lang was de Rupel een dode rivier. De voorbije jaren onderging de Rupel een echte metamorfose, momenteel zwemmen er opnieuw een 30-tal vissoorten in. Misschien zie je hier wel enkele visetende vogels: aalscholvers, blauwe reigers, futen of visdiefjes. Of eenden, zoals de mooie wintertalingen. In de hoge silo's aan de overkant van de rivier woont sinds enkele jaren een paartje

slechtvalken. Met een beetje geluk kan je deze prachtige roofvogels bekijken.

6. Tijdens de lente van 2014 werd door vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek, samen met vele partners gewerkt aan de realisatie van dit buitengewoon plekje. Door het bosje werd een kronkelwandelpad aangelegd, waarvan de ingangen gemarkeerd werden met gevlochten wilgenpoorten, binnenin werd een takkenscherm gebouwd, om een groene tunnel te creëren. Ook het haagperkje werd opnieuw aangelegd met autochtoon plantmateriaal. Verder werd er een houten trap tegen de dijk geplaatst die de Rupeldijk met het Buitengewoon-plekje en het terras van café In den D'Rupel verbindt.
7. Via een tunnel onder de Boomsestraat bereik je opnieuw Walenhoek, het struweel vlak voor je is een prima woonplaats voor een rijtje bosvogels. Zwartkop, tuinfluiter en tjiptjaf zijn zomergasten, terwijl merel, vink, winterkoning en zanglijster jaarrond aanwezig zijn.
8. Je wandelt nu door een ruigtevegetatie, met bramen, grote kaardenbol, koninginnekruid en moesdistels. Op een mooie zomerse zonnedag is het hier een paradijs voor dagvlinders: atalanta's, kleine vossen en dagpauwogen zijn wellicht de meest opvallende soorten.
9. Hier heb je een mooi zicht op enkele vijvers van Walenhoek. Futen, knobbelzwanen, kuifeenden, meerkoeten en waterhoentjes zijn hier het ganse jaar aanwezig.
10. Om rustzones te creëren werd een smalle dijk, op voorstel van Natuurpunt, door het ANB deels weggegraven. Rietkragen en struweel wisselen elkaar af, ideaal voor rietvogels zoals blauwborst, bosrietzanger en kleine karekiet.

Rupel ter hoogte van Hellegat – Erik De Keersmaecker

Info wandeling

Lengte wandeling: 7,6 km

Start

Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat

Toegankelijkheid

Het hele jaar door op de paden. Stevige wandelschoenen zijn een aanrader. Sommige paden zijn moeilijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Wandelaars met hun honden aan de leiband zijn welkom.

Openbaar vervoer

De Lijn: lijn 290 – Boomsestraat (halte Hellegat), tegenover Natuur.huis de Paardenstal

Parking

- Parking Boomsestraat, tegenover huisnummer 268 – op 200m van de Paardenstal
- Parking Boomsestraat, tegenover ALVO

Eten en drinken

Café De Koophandel Noeveren
Café In den d' Rupel, Steenbakkerijen
Eetcafe's centrum Boom en Niel

Tip

Deze wandeling volgt grotendeels het traject van de Klinkaartroute, op een steenworp van het verleden. Wandelbrochure verkrijgbaar bij Toerisme Rupelstreek en in Natuur.huis de Paardenstal.

Stem de Klinkaartroute tot wandeling van het jaar!

Wacht niet langer en **stem vandaag** nog voor de Klinkaartroute via:

www.wandelingvanhetjaar.be

Stemmen kan nog tot 16 augustus!
Alvast bedankt voor uw stem.

Openingsuren Natuur.huis De Paardenstal

- van mei tot september, elke zondag, van 14u tot 18u
- van oktober tot april, enkel de eerste zondag van de maand, van 13u tot 17u
- op afspraak of tijdens activiteiten van Natuurpunt

Tekst: Erik De Keersmaecker,
Wandelbrochure Klinkaartroute

Foto's:

Erik De Keersmaecker, Fons Van den heuvel

Info: info@natuurpuntrupelstreek.be

Bijenoffensief in Aartselaar

Je las in vorige tijdschriften reeds over de bijenhôtels die in Rupelstreek werden gebouwd. Ook Aartselaar laat zich niet onbetuigd. Vorig jaar werden in de Reukens en het Cleydaelhof een bijenhotel geplaatst met medewerking van Landschapspark Zuidrand. Ook dit jaar zijn er twee initiatieven.

Basisschool De Blokkendoos

In de basisschool De Blokkendoos loopt een project om het schoolterrein groener en natuurvriendelijker te maken. Er zal een blotevoetenpad aangelegd en wilgenhutten gebouwd worden.

Natuurpunt Aartselaar heeft haar steentje bijgedragen. Op 12 mei werd er met achtereenvolgens 2 vijfde klassen en 2 zesde klassen een bijenhotel gebouwd: zagen, boren, knutselen dat het een lieve lust was. Elk kind kreeg van Natuurpunt een zakje bloemenzaad mee naar huis om een bijenvriendelijk bloemperkje aan te leggen. En de kinderen knutselden een klein bijenhotelletje om eveneens mee naar huis te nemen.

Leerlingen aan de slag met boor en zaag

Het afgewerkt hotel

Buitengewoon Plekje Zonnetij

Natuurpunt en de Milieuraad sponsoren een bijenhotel op het Buitengewone Plekje achter rusthuis Zonnetij. Donderdag 11 juni werd het geraamte van het bijenhotel door 3 mensen van Natuurpunt Aartselaar gebetonneerd. Dinsdag daarop werd het afgewerkt: plaatsing dak en bakken, terwijl op 19 juni een vierde leerjaar van basisschool Cadé de bakken kwam vullen met bamboe en houtblokjes. Die dag werd het Buitengewone Plekje in aanwezigheid van vertegenwoordigers van Zonnetij, gemeente, provincie, milieuraad en Natuurpunt en ook schoolkinderen van Cadé en De Blokkendoos en residenten van WZC Zonnetij plechtig ingehuldigd. Die datum ligt echter na het indienen van dit tekstje. Kijk hiervoor dus op onze Facebookpagina (www.facebook.com/naturaartselaar).

tekst en foto's : Luk Smets

opbouw van het bijenhotel aan WZC Zonnetij

Steenuilen in Aartselaar

Tekst Luk Smets
Foto André Van Langenhove

In het vorige nummer van Rupel.blad gaven we reeds een eerste indruk van de resultaten van ons steenuilenonderzoek. Nu is het volledig verslag gepubliceerd op onze website.

Het inventariseren gebeurt steeds tussen zonsondergang en middernacht. Verschillende roepen van steenuilen worden afgespeeld en reacties van een steenuil wordt genoteerd. Het geluid wordt uiteraard onmiddellijk gestopt na een respons om verstoring tot een minimum te beperken. Standplaats van de waarnemer en locatie van de antwoordende steenuil(en) worden op stafkaart aangetekend.

Onze inventarisaties pretenderen niet volledig te zijn. Maar met de steekproeven die we nu hebben, kunnen we toch besluiten dat het redelijk goed gaat met de steenuil. Een paartje heeft een territorium van ongeveer 25 ha. Bijna op elke landbouwruimte van die oppervlakte kregen we respons op onze lokroep. Enkel in de zone Vluchtenburgstraat kregen we geen reactie meer. Opmerkelijk is dat we in 2015 geen auditieve waarnemingen hadden van steenuil in Groenenhoek. Toch zijn er visuele waarnemingen. Misschien is de aanwezigheid van de bosuil een verklaring voor het discrete gedrag van de steenuil.

Doorheen de jaren zien we toch een kleine achteruitgang, gelukkig niet spectaculair, maar toch merkbaar. De redenen van de achteruitgang zijn niet altijd duidelijk: vermindering van het voedselaanbod, verdwijnen van geschikte biotopen, ...? Mogelijk speelt ook een daling van geschikte nestholten een rol door o.a. kappingen in oude knotwilgrijen. Deze mogelijke oorzaak wilden we tegengaan door het uithangen van 7 nestkasten verspreid over de gemeente eind 2006.

Alle info, foto's en waarnemingskaarten kan je raadplegen op onze website: www.natuuraartselaar.be/steenuil

Voorstellen nieuw natuurbeleid zijn onaanvaardbaar

De Vlaamse administratie wil de aankoop en het beheer van natuurgebieden drastisch hervormen. Maar de plannen die nu voorliggen, betekenen de doodsteek voor de huidige aanpak van erkende natuurgebieden en van het aankopen van lokale, kleinere gebieden door afdelingen en beheerteams. Natuurpunt verzet zich hier hevig tegen en rekent erop dat minister Schauvliege de voorstellen radicaal omgooit.

Vorig jaar keurde de Vlaamse regering een nieuw natuurdecreet goed. Daarin werden enkele basisprincipes grondig gewijzigd. Zo kunnen vanaf nu private grondbezitters, bosbouwers en landbouwers ook gemakkelijk gebruik maken van het subsidiesysteem voor aankoop en beheer van natuurgebieden. Maar er is meer.

Momenteel werkt het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) deze basisprincipes concreet uit in zogenaamde uitvoeringsbesluiten. Het belangrijkste uitvoeringsbesluit gaat over de financiering van aankopen, de inrichting, het beheer en de openstelling van gebieden en over de bezoekerscentra. Het voorstel dat nu op tafel ligt, is onaanvaardbaar om een aantal redenen. Zo zal het oprichten van nieuwe natuurgebieden buiten de Europees aangeduide Speciale Beschermingszones zo goed als onmogelijk worden. Bovendien komt een hele resem natuurgebieden misschien niet langer in

HET IS
NOG NIET
TE LAAT,
JOKE

aanmerking voor erkenning als reservaat: gebieden kleiner dan 10 ha en gebieden met als doelnatuurtypes zoals soortenrijk grasland of hoogstamboomgaarden. Ook gebieden die eigendom zijn van gemeenten of andere overheden zouden een sterk verminderde Vlaamse subsidie krijgen. Vermits ook gemeenten moeten besparen valt te vrezen dat dit niet met een gemeentelijke subsidie zal gecompenseerd worden. En het wordt nog erger. Reeds erkende gebieden die niet voldoen aan de nieuwe vereisten kunnen hun statuut als erkend natuurreservaat verliezen. Heeft een gebied geen erkenning meer, dan krijgen we geen subsidies voor beheer, openstelling of aankopen. In onze contreien dreigen vele kleine gebiedjes slachtoffer te worden. Denken we maar aan de Oude Netearm en de Kelderrijlei. Maar ook grote gebieden zoals de Hobokense Polder en Mechels Broek zijn als stedelijke eigendommen bedreigd.

Kort gezegd: het beheer, het voortbestaan en de uitbreiding van veel natuurgebieden staat op het spel. En dat terwijl het werk van afdelingen en beheerteams

van Natuurpunt er net voor zorgt dat heel wat bedreigde planten en dieren toch nog enige bescherming genieten. In het volgebouwde Vlaanderen zorgt ons werk ervoor dat mensen nog toegang hebben tot natuur dichtbij. We leggen wandelpaden aan, bouwen vogelkijkhutten of zorgen ervoor dat kinderen zich kunnen uitleven in een speelbos. Maar ook daarin dreigt het mes te worden gezet. In de huidige voorstellen worden ook die subsidies met 40% verminderd.

Natuurpunt vraagt dan ook dat deze voorstellen grondig en structureel bijgesteld worden voor de Vlaamse regering hierover een beslissing neemt. We rekenen erop dat Vlaams minister voor Natuur Joke Schauvliege de bescherming van de natuur en het belang van natuur dichtbij laat primeren. De komende maanden plannen we een aantal acties om de politiek onze bezorgdheden duidelijk te maken. Daarover volgt later meer.

Gelukkig zijn we weerbaar. Reeds 51.000 Vlamingen tekenden de petitie om deze plannen bij te sturen. Laat je ook horen op: www.natuurpunt.be/petitie-red-de-natuur-je-buurt-nu-het-nog-kan

Agenda Aartselaar

25.07

Antwerpen

Bezoek aan "Den Botanieken Hof"

In de Leopoldstraat te Antwerpen, achter een arduinen balustrade met gietijzeren straatlantaarns uit de 19e eeuw, ligt een charmante kruidtuin: 'Den Botanieken Hof' – zoals ze door de Antwerpenaars wordt genoemd.

Voordien was het park op het eind van de 18de eeuw een plantentuin voor de Ecole Centrale en vervolgens de kruidtuin en later de moestuin van het Sint-Elisabethgasthuis. Vanaf 1926 wordt de tuin beheerd door het stadsbestuur van Antwerpen.

De kruidtuin is sinds januari 1950 een beschermd landschap. De tuin heeft een collectie van 2.000 planten, met in de serre een aantal cactussen en andere uitheemse planten.

De legende wilt dat de vijver ooit gebruikt werd als bloedzuigersputje, kweekplaats voor bloedzuigers... De gids vertelt ons het juiste verhaal!

zaterdag 25 juli, van 10.20u tot 12u

Samenkomst om 10.20 u aan de inkom. De gratis rondleiding start om 10.30 u en duurt tot ongeveer 12 u.

Nadien is er de mogelijkheid om samen iets te eten in "De Grootte Witte Arend" – Reyndersstraat 18. We kozen voor een Salade Sibelius met scampi's, zalm en garnaal voor 18 euro.

Voor rondleiding en lunch reserveren bij Hilde Janssens: tel.03/887 36 45 - hiljans@hotmail.com. Graag ook je deelname melden als je enkel aan de rondleiding deelneemt; Lunchbedrag (18 euro per persoon) overschrijven op rekening van Natuurpunt Aartselaar: BE88 9799 7675 4841 met vermelding "Botaniek" en aantal personen.

het Mechels Broek

09.08

Mechelen

Natuurwandeling in het Mechels Broek

In de schaduw van de Sint-Romboutstoren, gevleid tegen de oostzijde van de stad Mechelen, strekt zich een groots weidelandschap uit: het Mechels Broek. In dit natuurgebied kan je zalig wandelen of vogels spotten in een van de vogelkijkhutten. De grote waterplas met rietkragen en zeggevelden, de talrijke sloten, struiken en bosjes trekken vele soorten vogels aan zoals blauwborst, ijsvogel, rietzanger, slobbeend of kuifeend. Deze namiddag maken we kennis met dit natuurpareltje.

zondag 9 augustus, van 13u tot 17.30u

Samenkomst op de parking van het Cultureel Centrum, della Faillelaan in Aartselaar. Goede wandelschoenen, verrekijker, muggenmelk, bij heet weer: zonnepet en drankje voor onderweg. De wandeling is gratis, maar wel kostendelend samenrijden: 7 eurocent/km te betalen aan de chauffeur (= ca. 3 euro) Meer info: Luk en Ria Smets-Thys, 0477/66 94 32 - luk.smets@telenet.be

28 tot 30.08

Groote Peel

Wandel- en fietsweekend Groote Peel

23 enthousiastelingen gaan van vrijdag 28/8 tot zondag 30/8 o.l.v. Jan Eulaers de Groote Peel (grens van Noord-Brabant en Limburg/NL) verkennen.

Dit weekend is volgeboekt!

12.09

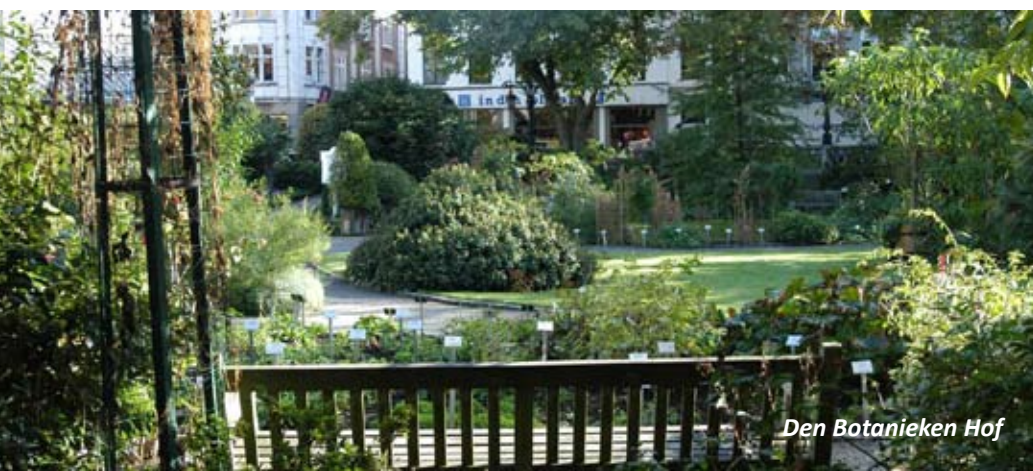
Zinkvalstraat

"ADOpteer een BERM" - ZWERFVUIL OPRUIMACTIE

Al enkele jaren ruimen we zwerfvuil in de Zinkvalstraat en de Cleydaellaan vanaf de lichten aan Helst/Groenenhoek tot aan de grens met Hemiksem. Kom ook deze keer een handje toesteken! Je houdt zo immers mee je gemeente schoon! Wij zorgen voor vuilzakken, grijpstocken en fluo-veiligheidsvestjes.

zaterdag 12 september, van 10 u tot 11.30 u

Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael), Aartselaar
Werkhandschoenen en stevig schoeisel of laarzen zijn aan te raden.
Info bij ronnyverelst@telenet.be - 0475/58 55 70

Den Botanieken Hof

27.09

Hof ter Linden, Edegem

Park-Landschapswandeling

7 eeuwen geschiedenis, 3 hoekstenen van de feodale maatschappij naast elkaar,

1 wit kasteel, waarvan het park sinds enkele jaren deels opengesteld is aan het publiek.

Zin om dit parkdomein, dat regelmatig in het nieuws komt, met ons te verkennen? Je ontdekt dan waarom je, na enkele regendagen je laarzen moet aantrekken en nog veel meer.

zondag 27 september, van 10 tot 12u

Afspraak om 10 u aan de kasteelpoort, Drie Eikenstraat 13 te Edegem.

Auto's laten we achter op de parking aan het einde van de Drie Eikenstraat en aan het begin van de dreef recht over de kerk St Anthonius. Dan verder te voet door de dreef stappen (ca 5 minuten) tot aan de kasteelpoort. Fietsers kunnen verder door de dreef fietsen en hun rijwiel daar achterlaten.

Gids en info: Martine Herygers
03/288 56 45 of 0491/95 06 20
martine.herygers@hotmail.com

Hof Ter Linden

10.10

Aartselaar

Heksenwandelingen in Cleydaelhof

Wie zijn die heksen? Wat doen heksen? Hoe vieren ze feest? Wat betekent de natuur voor heksen? Kennen ze een heksenlied? Kunnen ze een steen laten dansen? Hebben ze echt een geheimschrift? Bestaan er ook nu nog heksen of leefden ze enkel in lang vervlogen tijden?

Herwig Van de Velde is specialist ter zake en komt ons introduceren in heksenwijsheid! De wandelingen kaderen in het project rond de Week van het Bos.

zaterdag 10 oktober, 10 u tot 22.30 u

10 u: wandeling voor kinderen tussen 6 en 9 jaar (vergezeld van een volwassene) - kinderen brengen een kleine steen mee die geruild mag worden

14 u: wandeling voor kinderen tussen 9 en 12 jaar (vergezeld van een volwassene) - kinderen brengen een kleine steen mee die geruild mag worden

18 u en 20.30 u: wandelingen voor volwassenen

Als afsluiting bij iedere wandeling zorgen wij voor een vurige heksendrank! Samenkomst telkens op de parking van Natuurgebied Cleydaelhof, Cleydaellaan in Aartselaar - tegenover de ingang van Kasteel Cleydael
Inschrijven bij Hilde Janssens: 03/887 36 45 - hiljans@hotmail.com.

Deelnamebedrag overschrijven op de rekening van Natuurpunt Aartselaar BE88 9799 7675 4841 met als mededeling "Heksenwandeling"

- 2 euro voor kinderen van Natuurpuntleden - 4 euro voor kinderen van niet-leden (heksendrank in begrepen)
- 5 euro voor volwassenen (leden Natuurpunt) en 7 euro voor volwassenen (niet-leden) (heksendrank in begrepen)

Wie het wenst, kan ter plekke lid worden van Natuurpunt (tot einde 2016!!!) en krijgt dan de opleg die geldt voor niet-leden, terugbetaald.

Voor kinderen

Fotozoektocht in het Solhofpark

In kleine groepjes zoek je aan de hand van foto's je weg naar enkele superleuke natuuroprachtjes. Opracht uitgevoerd? Dan krijg je een puzzelstukje (deel van een foto) dat je weer helpt om op het einde van je tocht een schat te vinden. Je krijgt bovendien nog een leuk cadeautje mee naar huis! 20 kinderen tussen 4 en 10 jaar zijn welkom met hun mama, papa, oma of opa.

woensdag 9 september, van 14 u tot 15.30 u

Samenkomst op het groot plein achter het Solhofkasteel. Inschrijven noodzakelijk bij Jan Eulaers, jan.eulaers@icloud.com - 0495/52 77 31
Kinderen van Natuurpuntleden of Gezinsbondleden betalen 1 euro. Kinderen van niet-leden betalen 2 euro. Volwassenen: gratis. Ter plekke af te rekenen.

Bekijk alle activiteiten op
www.natuuraartselaar.be

Agenda Rupelstreek

Niel

NATUUR.HUIS DE PAARDENSTAL

De Paardenstal ligt aan de Boomsestraat 221 Niel-Hellegat. Ook bereikbaar via de weg achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden tegenover huisnummer 266. Of te voet of met de fiets, vanaf de Rupeldijk wandelpaden 154 en 153 volgen.

Open mei tot september, elke zondag, van 14u tot 18u

Info: 03/888.39.44 of frank_v_d_velde@hotmail.com

02.08

Schelle

VLINDER JE MEE IN KELDERIJLEI?

Vandaag is het vlinderhappening in Kelderijlei in Schelle. Dit gemeentelijk natuurgebied is een topgebied voor vlinders. Het wordt langs drie kanten omsloten door een houtkant. Alleen naar het zuiden is het open, waardoor er een apart micro-klimaat heerst en er het windstillere is dan elders.

Natuurpunt Rupelstreek en Velt Zuid-Antwerpen verwelkomen je in Kelderijlei, waar een vlinderparcours werd uitgezet, waardoor je kennismaken kan met enkele van onze mooiste vlinders.

zondag 2 augustus, 10u tot 16u

vrij bezoek langs het vlinderparcours.

Om 14u start een geleide wandeling. Kelderijlei is een zijstraatje van de Steenwinkelstraat (thv huisnummer 130) in Schelle.

Aan de ingang is een fietsenstalling voorzien.

Info: francismertens@hotmail.com

Landkaartje – Fons Van den heuvel

12.07

Boom/Terhagen

PLANTENEXCURSIE LANGS DE BOORDEN VAN DE RUPEL

Langs de Rupeldijk gaan we op zoek naar typische en minder typische wilde planten, die hier voorkomen vanaf de laagwaterlijn tot aan het wandelpad op de dijk. We maken kennis met een bonte verzameling van oud-gedienden, nieuwkomers en (im)migranten, die al dan niet met hulp van de mens tot hier zijn geraakt. De geknipte excursie dus voor al wie een warme interesse heeft voor onze wilde flora en graag wat bijleert over de levenswijze en verspreiding van planten. Stevige wandelschoenen volstaan.

zondag 12 juli, 10u tot 12u30

Parking aan eetcafé 't Steencycken, Hoek 76 Boom

Info: 0476/66 63 68 of nico.wysmantel@telenet.be

Bekijk alle activiteiten op www.natuurpuntrupelstreek.be

23.08

Niel

ERFGOED/NATUURWANDELING HELLEGAT-WALENHOEK

Een oude kleiput, waar de natuur volop nieuwe kansen kreeg, een historische dorpskern en een rivier, dat zijn de ingrediënten van deze combi erfgoed-natuurwandeling, waarbij we de balans tussen beide netjes in evenwicht houden. Vic van Dijck, vrijwilliger Geschiedkundige Kring Het Wiel vertelt erfgoedverhalen, terwijl Erik De Keersmaecker van Natuurpunt verhalen vertelt over vogels, planten en dieren.

zondag 23 augustus, 13u45 tot 17u

Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221, Niel-Hellegat, ook bereikbaar via de weg achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 266.

Deelnemen gratis voor leden Natuurpunt, niet-leden: 2,50 euro.

Deelname vooraf melden: natuur.rupel@skynet.be

24.07

Schelle

VLEERMUIZEN IN HET PARK

Het park en de parkvijver van het Laarhof zijn uitstekende plaatsen voor jagerende vleermuizen. Na het bekijken van een korte powerpoint, waarbij we enkele soorten voorstellen, gaan we op zoek naar deze prachtige vliegers.

vrijdag 24 juli, 21u tot 22u30

Bar Laar, Laardijk (einde Kapelstraat) Schelle

Info: natuur.rupel@skynet.be

29.08

Hemiksem

NACHT VAN DE VLEERMUIS

Een voormalige abdij, een abdiypark, een grote en een kleine rivier. Prima ingrediënten om van deze Nacht van de Vleermuis een geslaagd evenement te maken.

Vanaf 19u ben je welkom in de abdij, daar kan je een tentoonstelling over vleermuizen bekijken en kunnen kinderen vleermuizen tekeningen inkleuren. Om 19u30 start een presentatie met allerlei weetjes over het leven van onze vleermuizen. Omstreeks 20u15 is het tijd voor actie: we gaan op stap in het abdiypark en langs de oevers van de Benedenvliet en de Schelde. Goede stapschoenen en een fluo-vestje zijn aanraders.

zaterdag 29 augustus, 19u00 tot 21u30

Sint-Bernardusabdij Hemiksem

Deelname vooraf melden: natuur.rupel@skynet.be

Grootoorvleermuis – Fons Van den heuvel

12.09

Wintam/Rupelmonde

VOGELS KIJKEN OP HET NOORDELIJK EILAND/OP ZOEK NAAR SPOREN VAN BEVERS IN RUPELMONDE

Samen met Natuurpunt de Wielewaal (Lier) gaan we op stap naar het vogelrijke Noordelijk eiland. In deze periode hebben we daar een goede kans op een 5-tal reigersoorten en omzeggens alle eendensoorten. De vogeltrek bereikt nu stilaan een hoogtepunt en mogelijk kunnen we er ook enkele leuke doortrekkers bekijken. Daarna brengt de veerboot ons naar het pittoreske Rupelmonde. In restaurant Scaldiana staat de tafel gedekt voor het avondeten. Daarna trekken we naar de polder tussen Rupelmonde en Bazel, daar hopen we sporen te vinden van bevers. Sinds enkele jaren wonen enkele beverfamilies in de Rupelmondse kreek. Net voor het vallen van de duisternis richten we telescopen en verrekijkers op de kreek, en met wat geluk kunnen we er een bever spotten. Terugkomen doen we met de veerboot Bazel-Hemiksem.

zaterdag 12 september, 14u15 tot 22u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle, we nemen de veerboot van 14u30
Belangrijk: maak een afspraak met andere deelnemers en parkeer vooraf een auto aan het veer Callebeek in Hemiksem. Er kunnen maximaal 30 deelnemers mee, snel inschrijven is dus de boodschap.
Inschrijven: stort 15 euro op rekening rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek.
Dit bedrag wordt in mindering gebracht bij je onkosten in restaurant Scaldiana.
Info: natuur.rupel@skynet.be

20.09

Reet

GELE BLOEMPJES ONTDEKKEN IN DE KLEIPUTTEN

In de kleiputten tussen Reet, Boom, Terhagen en Rumst vind je bijzondere flora, mits een beetje zoeken uiteraard. We wandelen in de vroegere kleiputten, waar de natuur haar gang kon gaan, nadat de kleiontginning er tientallen jaren geleden werd stopgezet. We genieten van enkele unieke plekjes en laten ons verrassen door de mooie natuur. Een verrekijker, fototoestel, evt. loupe, hoge wandelschoenen of laarzen, zeker bij nat weer, zijn aanraders.

zondag 20 september, 10u tot 12u

's Herenbaan Reet, kruispunt met Kerremansstraat, bij het bordje: wandelknooppunt 182
Deelname melden: 0475/371473 of marianne.demaeseneer@uantwerpen.be

Zomerbitterling – Erik De Keersmaecker

26.09

Boom

INFO-MOMENT BEHAAG..NATUURLIJK

Meer info over Behaag..Natuurlijk krijg je vandaag tijdens een info-moment in het Ecohuis. Achteraf kan je in de tuin, de meeste planten bekijken die te koop worden aangeboden.

Je kan de tuin van het Ecohuis ook bezoeken tijdens de openingsuren:

- maandag-, woensdag- en donderdagnamiddag tussen 13u30 en 17u
- vrijdagvoormiddag tussen 9u en 12u

Bestellingen in het kader van Behaag..Natuurlijk kunnen tot uiterlijk vrijdag 30/10 doorgegeven worden op de milieudienst van je gemeente. De bedeling van de plantpakketten is voorzien op vrijdag 27/11 (Schelle) of zaterdag 28/11 (andere Rupelgemeenten).

zaterdag 26 september, 11u tot 12u30

Ecohuis 't Kleibrood, 's Herenbaan 129 Boom

Kom je met de auto, dan kan je best parkeren op een parking in de Beukenlaan of in Acacialaan.

Info: natuur.rupel@skynet.be of www.natuurpunt.be/behaag

Voor kinderen

KLEINE ZOOGDIERTJES IN HET PARK

Life kennis maken met kleine zoogdiertjes, dat kan vandaag tijdens een wandeling in het park van het Laarhof. In 20 life-traps hopen we bosmuizen en rosse woelmuizen te vangen. Vooraf bekijken we een powerpoint, waarbij we deze kleine diertjes al even voorstellen.

Kinderen vanaf 6 jaar zijn welkom, samen met hun mama, papa, opa of oma.

zaterdag 11 juli, van 15u tot 16u30

Bar Laar Laardijk (einde Kapelstraat) Schelle

Goede wandelschoenen zijn een aanrader

Vooraf inschrijven: natuur.rupel@skynet.be

Bekijk alle activiteiten op www.natuurpunt.rupelstreek.be

Agenda Rupelstreek

zaterdag 11 juli, KLEINE ZOOGIERTJES IN HET PARK
15u Bar Laar Laardijk (einde Kapelstraat) Schelle

zondag 12 juli, PLANTENEXCURSIE LANGS DE DE RUPEL
10u Parking 't Steencaycken, Hoek 76 Boom

vrijdag 24 juli, VLEERMUIZEN IN HET PARK
21u Bar Laar, Laardijk (einde Kapelstraat) Schelle

zondag 2 augustus, VLINDER JE MEE IN KELDERIJLEI?
10u - 16u vrij bezoek langs het vlinderparcours
14u geleide wandeling

zondag 23 augustus, WANDELING HELLEGAT-WALENHOEK
13u45 Natuur.huis de Paardenstal

zaterdag 29 augustus, NACHT VAN DE VLEERMUIS
19u Sint-Bernardusabdij Hemiksem

zaterdag 12 september, VOGELS KIJKEN OP HET NOORDELIJK EILAND/OP ZOEK NAAR SPOREN VAN BEVERS IN RUPELMONDE
14u15 Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat

zondag 20 september, GELE BLOEMPJES IN DE KLEIPUTTEN
10u 's Herenbaan Reet, kruispunt met Kerremansstraat

zaterdag 26 september, INFO-MOMENT BEHAAG..NATUURLIJK
11u Ecohuis 't Kleibrood, 's Herenbaan 129 Boom

België – Belgique
P.B.
2620 Hemiksem 1
8/5071
Erkenningsnummer P005676

Agenda Aartselaar

zaterdag 25 juli, BEZOEK "DEN BOTANIEKEN HOF"
10u20 inkom "Bottanieren Hof", Leopoldstraat, Antwerpen

zondag 9 augustus, NATUURWANDELING MECHELS BROEK
13u parking CC, della Faillelaan, Aartselaar

vrijdag 28 augustus tot zondag 30 augustus, WANDEL- EN FIETS-
WEEKEND GROOTE PEEL

woensdag 9 september, FOTOZOEKTOCHT IN HET SOLHOF PARK
14u groot plein achter het Solhofkasteel, Aartselaar

zaterdag 12 september, ZWERFVUIL OPRUIMACTIE
10u Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael), Aartselaar

zondag 27 september, PARKWANDELING HOF TER LINDEN
10u kasteelpoort, Drie Eikenstraat 13, Edegem

zaterdag 10 oktober, HEKSENWANDELINGEN IN CLEYDAELHOF
10u parking Natuurgebied Cleydaelhof, Cleydaellaan, Aartselaar

Het moment van...Fons Van den heuvel

Of het nu over wilde planten of tuinplanten gaat, als ze aan kruisbestuiving doen is de wind niet altijd voldoende om stuifmeel en stamper van verschillende exemplaren van een soort bij mekaar te brengen. Bijen zijn daarom zo belangrijk, maar ook andere insecten die bloemen en bloesems bezoeken. Zweefvliegen bijvoorbeeld, totaal ongevaarlijke beestjes, die in alle tuinen rondzoemen. In deze familie, waarvan er officieel 341 soorten in België voorkomen, zijn een groot aantal vleeseters, niet als volwassen dier, maar wel als larve. En hun belangrijkste prooien zijn dan bladluizen. Kolonies van deze beestjes kunnen en ware ravage aanrichten onder de planten. Maar de larven van sommige zweefvliegen, waaronder de pyamazweefvlieg, kunnen wel enkele honderden bladluizen verorberen in enkele weken tijd. En nadat ze zich vervolgens enige tijd verborgen hebben gehouden als pop, komen ze als volwassen dier opnieuw de planten ter hulp. Omdat ze nu pollen en nectar eten krijgen ze ook heel wat stuifmeel op hun lichaam, net als bijtjes en hommels. En bij hun bezoek aan volgende bloemen en bloesems laten ze een deel hiervan weer achter, en kunnen deze planten voor nakomelingen zorgen. Eerst lijfwacht en dan relatiebemiddelaar, en dat in één beestje, meer moet dat niet zijn zeker?

*Foto: pyamazweefvlieg op kamille
Tekst en foto: Fons Van den heuvel
Heb je zelf een mooi verhaal en mooie foto?
Zend het naar: info@natuurpuntrupelstreek.be*